

Kartlegging av hekke- og trekkfugler i Austvika, Leirfjord kommune 2021

Atle Ivar Olsen

2021

Org. nr. 998 858 860

Innledning

Kartleggingen ble gjennomført i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan av Trønderplan for Austvika steinbrudd, på oppdrag for Gabbro Nor AS, etter krav fra Statsforvalteren i Nordland.

Kravet fra Statsforvalteren i Nordland har denne teksten:

«Kartlegging av områdenes funksjon for fugl

I den grad planområdet ikke avgrenses i forhold til disse områdene bør planprogrammet stille krav om gjennomføring av kartlegging av våtmarksfugl på myrområdene og i fjæresonen/de grunne områdene i Vikja. Kartleggingen bør gjennomføres i hekketida og i trekkperiodene om våren og høsten.»

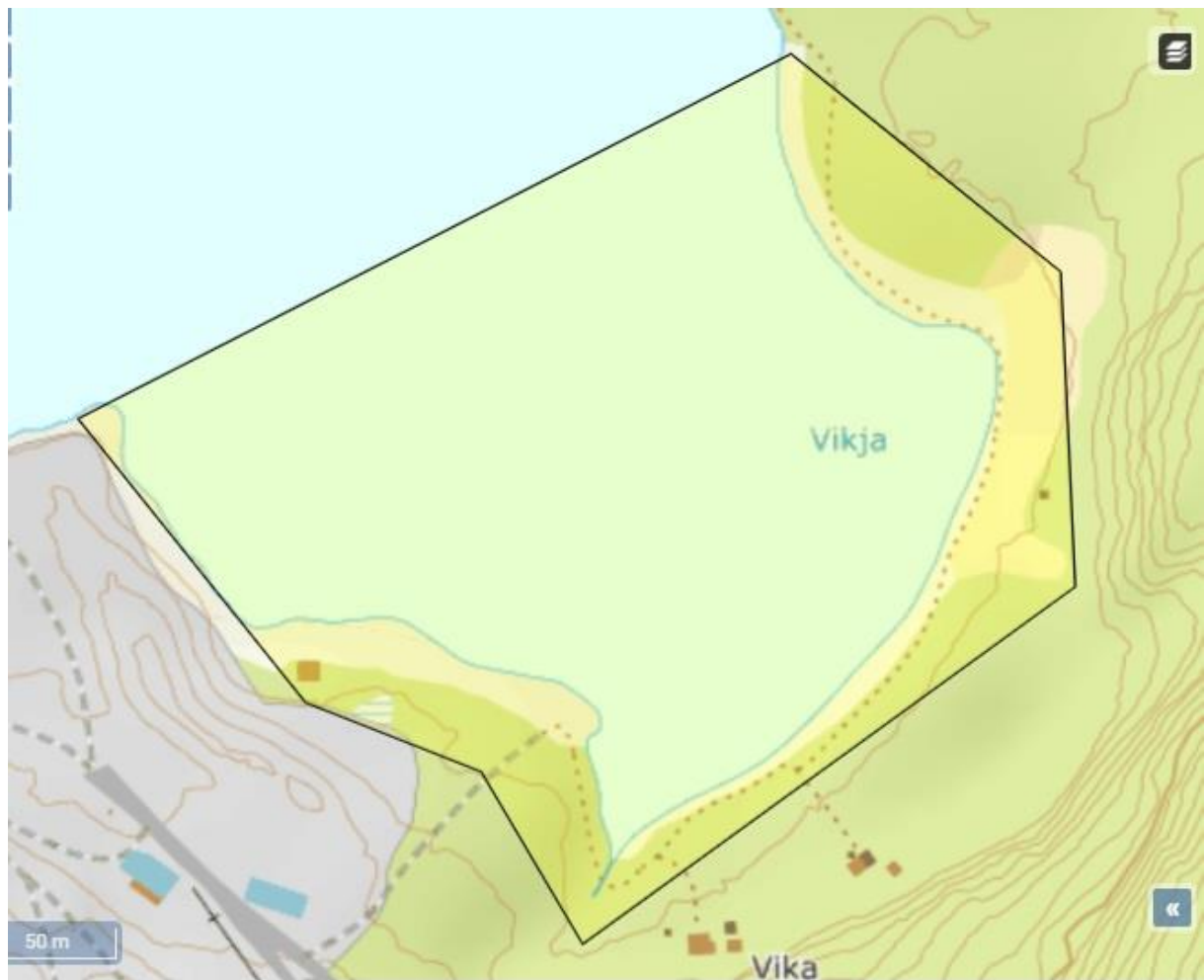
Det ble inngått avtale om at område skulle telles 5 dager i perioden april til september, med besøk både ved høyvann og lavvann.

Beskrivelse av området

Området ligger i Austvika i Leirfjord kommune, inne på Gabbro Nor AS sitt område, og området som skulle kartlegges består av et grunt fjæreområde, Vikja, se Figur 1 og Bilde 1, samt et myrområde som ligger litt opp fra sjøen, se Figur 2 og Bilde 2.

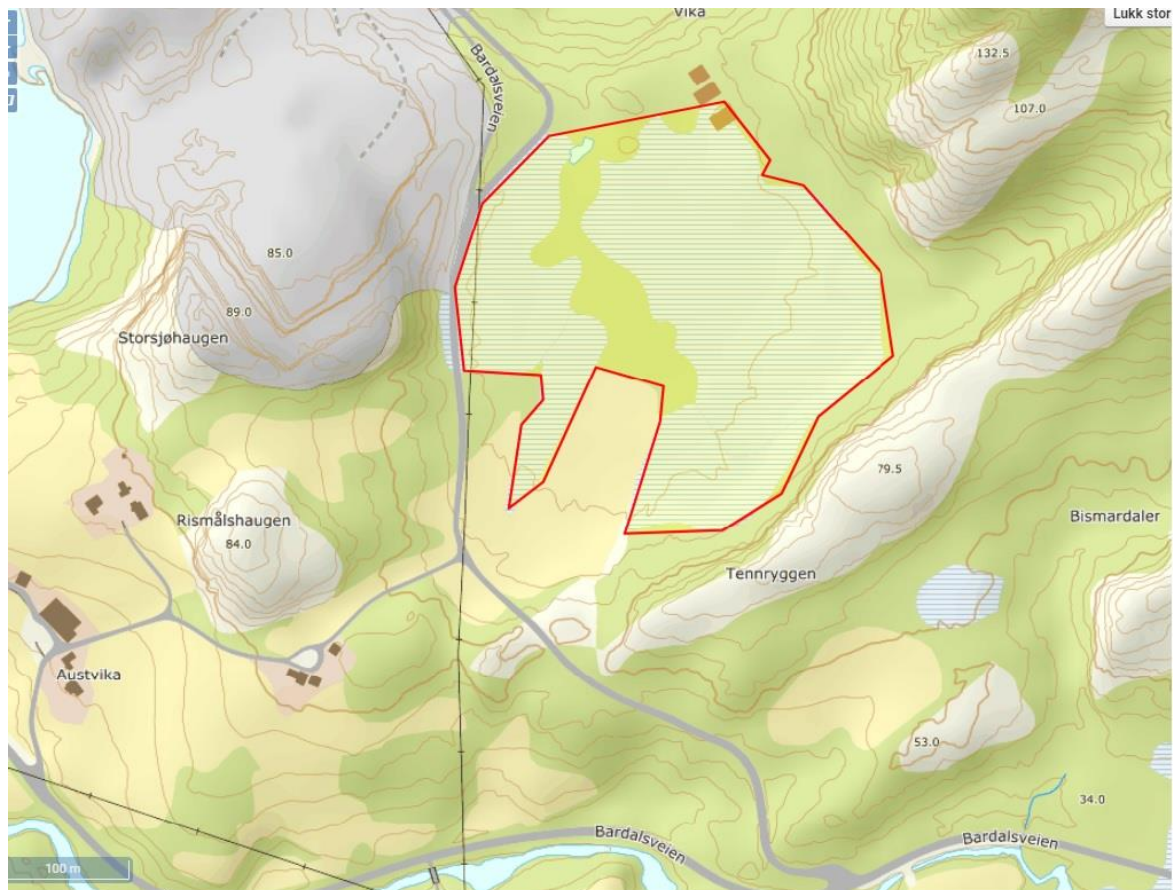
Bilde 1. Vikja i Austvika, Leirfjord. Foto Atle Ivar Olsen

Figur 1. Lokaliteten Vikja i Artsobservasjoner.no der alle fugleobservasjoner er lagt inn.

Bilde 2. Myrområdet i Austvika, sett mot sør. Foto Atle Ivar Olsen

Figur 2. Lokaliteten som dekker myrområdet i Austvika, hentet fra Artsobservasjoner.no der alle fugleobservasjoner er lagt inn.

Metode

Begge de to delområdene er ganske små så det var enkelt å få oversikt og telle alt av fugl hver eneste telledag. I Vikja ble det gått en runde rundt bukta alle dager, på formiddagsbesøket de 3 dagene jeg var der to ganger. Alt av fugl på selve fjæra ble talt opp, og også det som var av fugl i kantvegetasjonen rundt myra, se avgrensing av lokaliteten i Figur 1.

Myra ble stort sett telt opp fra veien som går nesten rundt den, men ved 2 anledninger gikk jeg over myra. Alt av fugl i det avmerkede området i Figur 2 ble telt opp.

Alt av fugl (og litt andre dyr) observert (sett og hørt) i de to områdene, er lagt inn i Artsobservasjoner.no, og en utskrift av dette er lagt ved som Vedlegg 1.

Telldataer, og vær/forhold

24. april 2021, kl. 11-11.30 og 15-16

16. mai 2021, kl. 11-18

9. juli 2021, kl. 10.15-12

6. august 2021, kl. 11-11.30 og 15-16

5. september 2021, 11.0-12 og 15-15.30

Alle dagene ble valgt slik at det var gode forhold for å telle, det vil si ganske pent vær, men gjerne lettskyet vær og ikke for mye vind. I trekketidene var det et par dager med litt lette regnbyger, men det var fremdeles greie forhold for å telle.

Oppsummering av arter

Alle observerte fugler er som nevnt registrert i Artsobservasjoner.no, og finnes også i Vedlegg 1. Det er gjort vurderinger av observasjonene i hvilken grad det dreier seg om lokale hekkefugler, eller næringssøkende fugl, og i hvilken grad de var knyttet til selve områdene, eller mer opptrådte i kantvegetasjonen.

Alle artene som er på rødlista er kommentert med kategori, både fra Norsk Rødliste for arter 2015, og fra høringsutkastet til ny rødliste som blir publisert i november 2021. Det er ikke sikkert at de får samme vurdering som i høringsutkastet, men det er nå 6 år siden sist rødliste ble publisert, så syntes det var viktig å ta med forslagene til nye vurderinger her. Kategoriene er **kritisk truet CR**, **sterkt truet EN**, **sårbar VU**, **nær truet NT** eller **datamangel DD**. Arter vurdert til de tre kategoriene CR, EN eller VU omtales som truede arter, og disse artene har høy til ekstremt høy risiko for å dø ut fra Norge hvis de rådende forholdene vedvarer.

Det ble også gjort et søk i **artskart**, men det var ingen funn fra området der.

Vikja

Tjeld: To par hadde tilhold i Vikja, og det ene paret fikk frem 2 unger. Det andre paret ikke ble sett med unger, men begge parene varslet den 9. juli så begge parene hadde nok unger. **NT** i forslag til ny Rødliste 2021.

Storspove: Rødlistet **VU** (Norsk Rødliste 2015), foreslått oppgradert til den høyere truetkategorien **EN** i den nye rødlista som kommer senere i høst. Et par var til stede i april og mai, og gjorde sannsynligvis hekkforsøk i nærheten, og de brukte fjæra mye til matsøk.

Gluttsnipe: Spill og engstelig adferd i mai og juli, så hekket sannsynligvis i området.

Strandsnipe: Inntil 4 individer spillende/varslede i mai og juli, så antagelig 2 par hekkende.

Enkeltebekkasin: Ett spillende individ i mai, så antagelig hekking i området ved Vikja.

Rødstilk: 3 ind. Sett i mai, mulig hekkeplass. **NT** i forslag til ny rødliste.

Fiskemåke: Ett par i området april til september, sannsynlig at de hekker/hekkforsøk. **NT** på rødlista (og forslaget 2021).

Sivspurv: Observert ett individ i kantsonen ved bekkeutløpet i juli, mulig at den kan hekke i området. **NT** på rødliste 2015.

Gråspett: Ett individ hørt i juli.

Linerle: Det hekker sannsynligvis 2-3 par rundt Vikja, 5-7 ind. Sett i hele perioden, og en karakterfugl i Vikja. Se Bilde 4.

Bilde 3. Fossefall i Vikja 24.4.2021. Foto Atle Ivar Olsen

Fossefall: sett i april og mai, hekket sannsynligvis i bekken helt i nord

Trekk: Ikke spesielt store ansamlinger av fugl på fjæra i trekktiden utover det som er kommentert over, men det ble observert grønnstilk i august og mye spurvefugl i kantsonene i juli – september. Gråmåke ble observert næringssøkende i Vikja i august (**NT** på forslag til Rødliste 2021).

Andre dyr: Det ble sett spor etter oter (**VU** på Rødliste 2015) i september og tidligere så den forekommer regelmessig i Vikja.

Bilde 4. Linerler i Vikja 24.4.2021. Foto Atle Ivar Olsen

Myrområdet

Strandsnipe: Ett spillende/varslenende i mai og juli, så antagelig hekket det et par ved dammen i nordenden av myra.

Ellers veldig lite fugl i dette området, med kun noen spurvefugler i kant- og trevegetasjonen, både i hekketiden og i trekktiden. En gråhegre sett i dammen i september

Oppsummering:

Vikja hadde et bra utvalg av hekkende vadefugler samt fiskemåke, med 6 rødlistearter påvist (tjeld -/NT, storspove VU/EN, rødstilk -/NT, fiskemåke NT/NT, sivspurv NT/- og gråmåke -/NT; Rødliste 2015/2021). Ikke så store antall, men variert og området har en ganske viktig funksjon som hekkeområde, og også inn i trekktidene.

Myra virket å ha en adskillig mindre både mangfold- og antall, og ingen rødlistearter ble påvist her. Ingen ting tydet på at det er spesielt viktig for hekkende fugl, med kun ett par strandsnipe som sannsynlige hekkere.

Litteratur:

Norsk Rødliste for arter 2015. <https://artsdatabanken.no/Rodliste/Sok>

Rødliste for arter i 2021. Den 24. november 2021 vil Artsdatabanken legge frem en ny utgave av Norsk rødliste for arter, men det henvises til høringsutkastet fra tidligere i år med *forslag* til nye vurderinger.

Forsidebildet er av en lokal ungfugl av tjeld i flukt over Vikja 5. september.

Vedlegg 1. Alle fugleobservasjoner som er lagt inn på Artsobservasjoner.no

☐	Art	Antall	Alder	Aktivitet	Lokalitet	Dato
☐	tjeld	4 Ind.		Par i passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	storspove <u>VU</u>	2 Ind.		Paring/kurtise på mulig hekkeplass	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	fiskemåke <u>NT</u>	2 Ind.	Adult	Par i passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	linerie	5 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	fossekall	1 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	bokfink	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	gransanger	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	svartrøst	1 Ind.		Engstelig adferd, indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	bokfink	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	gransanger	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	24 apr 2021
☐	storspove <u>VU</u>	2 Ind.		Par i passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	storspove <u>VU</u>	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	tjeld	4 Ind.		Par i passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	rødstilk	3 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	gluttsnipe	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	fiskemåke <u>NT</u>	2 Ind.	Adult	Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	strandsnipe	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	strandsnipe	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	enkeftbekkasin	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	fossekall	1 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	stokkand	1 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	rødvingetrost	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	strandsnipe	3 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	skjære	2 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Myra, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	løvsanger	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	gransanger	2 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	16 mai 2021
☐	strandsnipe	1 Ind.		Engstelig adferd, indikasjon på hekking	Myra, Leirfjord, No	9 jul 2021
☐	gransanger	1 Ind.		Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop	Myra, Leirfjord, No	9 jul 2021
☐	dompap	1 Ind.		Lokkelyd, øvrige lyder	Myra, Leirfjord, No	9 jul 2021

Art	Antall	Alder	Aktivitet	Lokalitet	Dato
tjeld	4 Ind.	Adult	Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
gluttanlpe	1 Ind.		Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
strandsnlpe	6 Ind.		Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
gransanger	2 Ind.		Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
bokfink	2 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
gransanger	1 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
grønnsalsk	4 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
slvøpurv <u>NT</u>	1 Ind.		Observasjon i hekketid, passende biotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
gråspett	1 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
gjerdeemett	2 Ind.		Sang/splll, ikke hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
Jernapurv	1 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
løvsanger	2 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
løvsanger	2 Ind.		Par i passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
ringdue	1 Ind.		Sang/splll i hekketid og passende hekkebiotop	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
ringdue	1 Ind.		Overflygende	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
treplierke	2 Ind.		Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	9 jul 2021
strandsnlpe	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
strandsnlpe	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
grønnsalsk	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
tjeld	2 Ind.	Adult	Engstelig adferd, Indikasjon på hekking	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
tjeld	2 Ind.	1K	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
redvingetroet	3 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
gråfluesnapper	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
svarthvit fluesnapper	2 Ind.	1K	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
kjettmeis	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
heiplierke	1 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
linerie	1 Ind.	Adult	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
gråmåke	1 Ind.	Adult	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
flskemåke <u>NT</u>	1 Ind.	Adult	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
redstrupe	2 Ind.	1K	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
løvsanger	5 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
grønnsalsk	3 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	6 aug 2021
tjeld	2 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
linerie	7 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021

14.10.2021, 12:23

Artsobservasjoner - Funnliste

☐	Art	Antall	Alder	Aktivitet	Lokalitet	Dato
☐	helpiplerke	5 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	gransanger	3 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	gråtrost	8 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	kråke	2 Ind.		Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	flisemåke <u>NT</u>	2 Ind.	Adult	Næringssøkende	Vikja, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	helpiplerke	7 Ind.		Næringssøkende	Myra, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	gråhegre	1 Ind.		Næringssøkende	Myra, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	gransanger	1 Ind.		Næringssøkende	Myra, Leirfjord, No	5 sep 2021
☐	rødstrupe	1 Ind.		Næringssøkende	Myra, Leirfjord, No	5 sep 2021